

**ชื่อเรื่อง: การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงาน
ของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

**TITLE: DEVELOPMENT OF INDICATORS AND CRITERIA FOR RESULT-
BASED EVALUATION OF TEACHER'S A LEARNING MEASUREMENT AND
EVALUATION PRACTICES BASED ON THE BASIC EDUCATION CORE
CURRICULUM B.E. 2551**

ผู้วิจัย	ณัฐา เพชรธนู ¹	Natha Pethanoo
กรรมการควบคุม	รศ.ดร. โชติกา ภาชีผล ² รศ.ดร. ศิริเดช สุชีวะ ³	
Advospr Committee	Asst.Prof.Dr. Shotiga Pasiphol Assoc.Prof.Dr. Siridej Sujiva	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน จำนวน 26 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมประชุมระดมความคิด จำนวน 8 คน และ 3) กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินผล

แบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 24 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกการประชุมระดมความคิด แบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์โดยการเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงบรรยาย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความเที่ยงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ ได้ตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 20 ตัว บ่งชี้

¹นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยแยกเป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) องค์ประกอบด้านทรัพยากร มี 4 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านกิจกรรมการดำเนินงาน มี 9 ตัวบ่งชี้ 3) ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตมี 3 ตัวบ่งชี้ 4) ตัวบ่งชี้ด้านผลลัพธ์ มี 3 ตัวบ่งชี้ และ 5) ตัวบ่งชี้ด้านผลลัพธ์กระทบ มี 1 ตัวบ่งชี้

2. แนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการประเมินผล บทที่ 3 รายละเอียดองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูผู้สอนในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และภาคผนวก ผลการประเมินประสิทธิผลคู่มือดังกล่าว พบว่า ผู้ทดลองใช้มีความคิดเห็นในด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงาน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to develop the indicators and criteria for result-based evaluation of teacher's a learning measurement and evaluation practice based on The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 2) to develop and evaluation the quality of the manual of indicators, criteria and the method for teacher evaluation. The sample consisted of 1) twenty-six person to evaluate the appropriateness of indicators and criteria 2) eight person to

participate brainstorming and 3) twenty-four person to try out the manual of indicators, criteria for result-based evaluation and the method for result-based evaluation of teacher's learning measurement and evaluation practice based on The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551. The data were collected by qualitative and quantitative approaches by using record form for brainstorming , questionnaire, evaluation forms and interview schedule. The quantitative data were analyzed by descriptive statistics, whereas qualitative data were analyzed by content analysis. The major finding were as follow:

Research finding showed that (1) The components for result-based evaluation of teacher's learning measurement and evaluation practice consisted of 5 main factors. i.e., input (4 indicators), activity (9 indicators) output (3 indicators) outcome (3 indicators) impact (1 indicators) (2) the manual of evaluation indicators, criteria and the method for result-based evaluation, of teacher's learning measurement and evaluation practice based on The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 were consisted of 3 Chapter, i.e., 1) Introduction 2) Related content 3) Description of 5 main factor, indicator and criteria and Appendix. The users viewed that the developed manual were satisfied in term of propriety in very high level.

Keywords : indicators criteria result-based evaluation and learning measurement and evaluation

บทนำ

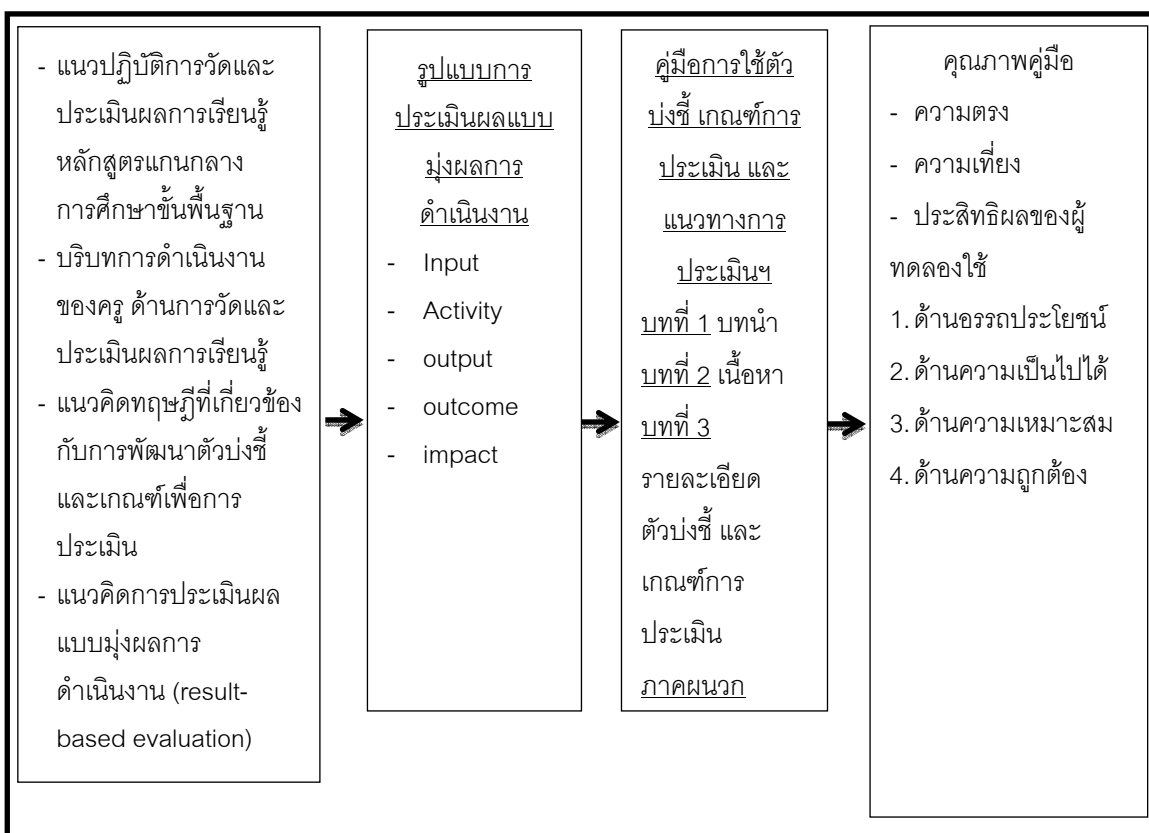
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เนื่องจากกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนรู้ ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จึงกำหนดให้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนรู้ โดยการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาเอง ให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตร เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 26-25) แต่กลับส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เนื่องจากการประเมินผลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดกว้างเกินไป การปฏิบัติจึงมีความแตกต่างหลากหลาย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552: 22) และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบข้อเสนอนั้นที่สอดคล้องกันว่า การประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้เข้าใจและรู้เท่าทันอุปสรรคที่เกิดขึ้น จะผลให้การดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง

และเพื่อให้การกำกับติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวทางการบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษาในปัจจุบัน ที่ดำเนินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ดังพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดวิธีการบริหารกิจการของหน่วยงานภาครัฐ และหลักการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการที่ชัดเจนเป็นแนวทางเดียวกัน โดยมีเป้าหมายการบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลการดำเนินงาน (result-based management) ต่อภารกิจของรัฐ ดังนั้น แนวคิดทางการประเมินผลที่สอดคล้องกับการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา คือ การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงาน จากการศึกษาพบว่าประมาณ Organization for economic co-operation and development (OECD) และ Canada International Development Agency (CIDA) ได้ปรับปรุงห่วงโซ่การดำเนินงาน (result chain) ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันมากขึ้น อันประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้า (input) กิจกรรมการดำเนินงาน (activity) ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) ผลกระทบ (impact) (Organization for economic co-operation and development, 2007: 23, Canada International Development Agency, 2008: 4) การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงาน (result-based evaluation) จึงเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นทั้งในด้านทรัพยากร กิจกรรมการดำเนินงาน ผลลัพธ์เบื้องต้น ผลลัพธ์ระยะกลาง ผลลัพธ์ระยะยาว แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินหรือมาตรฐาน เพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับแสดงความสำเร็จของผลการดำเนินงานหรือนำไปใช้วางแผนปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตต่อไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2551: 140-141; สุวิมล ตีรกานันท์, 2550: 209; พิสนุ พงศ์ศรี, 2550: 110)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาตัวบ่งชี้ และ เกณฑ์ในการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของ ครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ส่งเสริม ปรับปรุงคุณภาพทางการดำเนินงานของครูให้เป็นไปอย่าง

มีคุณภาพและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องว่า กระบวนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามบทบาทของครูสามารถสร้าง ผลผลิต ผลลัพธ์ทุกระยะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไป ตามมาตรฐานที่คาดหวัง

กรอบความคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร (population) ที่ใช้ในการศึกษาใน ครั้งนี้เป็นบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มประชากรที่พัฒนาตัวบ่งชี้ และ เกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตร แกนกลางฯ พ.ศ. 2551 ตามสถานภาพต่างๆ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) กลุ่มประชากร ที่ใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินผล แบบมุ่งผลการดำเนินงานครูในด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (samples) ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้แบ่งออกเป็น

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน แนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามที่ผู้วิจัยต้องการ นอกจากนั้นยังมีนักวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ร่วมด้วย โดยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.1 บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 5 คน

1.1.2 ศึกษานิเทศก์ โดยดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 10 คน

1.1.3 ครูผู้สอนระดับเชี่ยวชาญ โดยดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 6 คน

1.2 นักวิชาการศึกษา สังกัดหน่วยงานกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย จำนวน 6 คน

1.2.1 นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 2 คน

1.2.2 นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักทดสอบทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 คน

1.2.3 นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับการประถมศึกษา จำนวน 2 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551 ที่พัฒนาขึ้น จำนวนทั้งสิ้น 27 คน เพื่อประเมินประสิทธิผลของคู่มือดังกล่าว คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครู ผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลด้วยความเต็มใจ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 10 คน

2. ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 10 คน

3. ศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 4 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

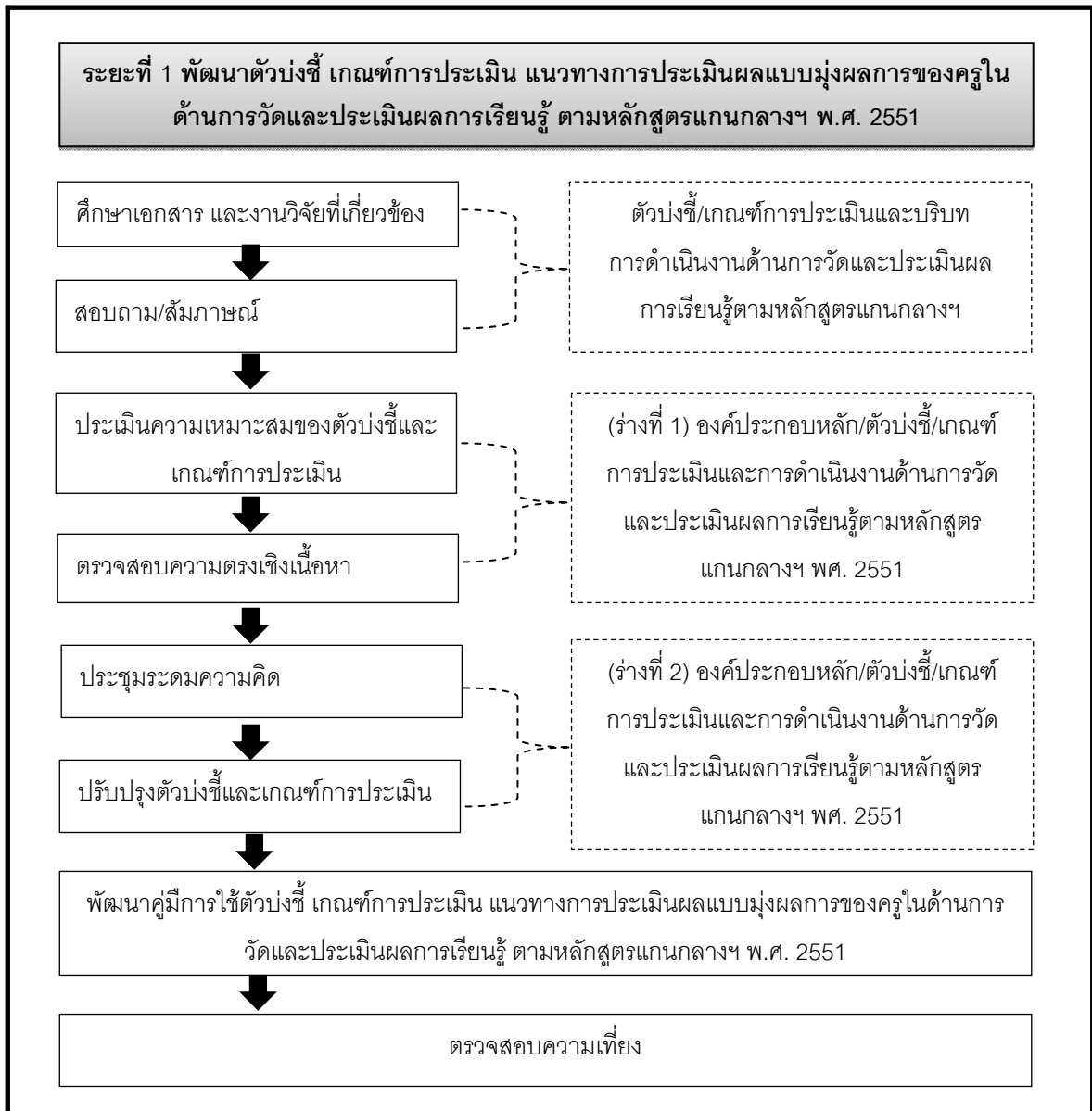
ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551 จำแนกตามแหล่งเก็บข้อมูล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษา	บุคลากรทางการศึกษา	จำนวน (คน)
นครราชสีมา เขต 1	ผู้บริหารสถานศึกษา	5
	ครูผู้สอน	5
	ศึกษานิเทศก์	2
กาญจนบุรี เขต 2	ผู้บริหารสถานศึกษา	5
	ครูผู้สอน	5
	ศึกษานิเทศก์	2
	รวม	24

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 พัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน แนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระยะที่ 2 ประเมิน

ประสิทธิผลคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สำหรับประเมินแบบมุ่งผลการของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยมีกรอบการดำเนินงานวิจัยดังแผนภาพที่ 1

ในการวิจัยเพื่อเป็นเอกสารประกอบการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ผู้วิจัยจัดประชุมระดับความคิดเห็น (brainstorming) เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความครอบคลุมขององค์ประกอบหลักขององค์ประกอบย่อย พัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน
6. สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประชุมระดมความคิดเห็น ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
7. ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินพัฒนาให้เป็น แบบประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินดังกล่าว
8. ผู้วิจัยดำเนินการติดตามแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิจนครบถ้วน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
9. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน จากนั้นนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้พัฒนาเป็นคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการปรึกษาและให้คำแนะนำในการปรับปรุงคู่มือดังกล่าว จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนักวิชาการด้านการวัดและ

ประเมินผลการศึกษา จากนั้นตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) ของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 ประเมินประสิทธิผลคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ได้แก่ กลุ่มทดลองใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่พัฒนาขึ้น จำนวนทั้งสิ้น 15 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพคู่มือดังกล่าว คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา ที่มีสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 มีจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 รายการข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ทดลองใช้ต่อคู่มือดังกล่าว โดยการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินงานประเมิน 4 มาตรฐานของ Stufflebeam (1998) ได้แก่ (1) ด้านการ

ใช้ประโยชน์ (2) ด้านความเป็นไปได้ (3) ด้านความเหมาะสม (4) ด้านความถูกต้อง เป็นลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ทดลองใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และตอนที่ 2 แนวคำถามในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้าง พัฒนาแบบประเมิน และแนวทางการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 มาตรฐาน ดังกล่าวข้างต้น

2. ใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารตามข้อ 1 มาเป็นกรอบในการพัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในขณะเดียวกันผู้วิจัยก็ดำเนินการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ผู้ทดลองใช้คู่มือดังกล่าว นำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

1. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พบว่าค่าดัชนี IOC ของรายการข้อคำถามกับนิยามเชิง

ปฏิบัติการขององค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง .80-1.00 จากค่าดัชนี IOC ที่มีค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป แสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายการข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังดำเนินการปรับปรุง แก้ไขในตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ด้านความเที่ยง นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปทดลองใช้ในการประเมิน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 24 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า ได้ค่าความเที่ยงของแบบประเมินทั้งฉบับเท่ากับ .83

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2

1. ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่จะทดลองใช้คู่มือดังกล่าว แจ่งวันและเวลาที่จะดำเนินการทดลองใช้คู่มือการประเมินดังกล่าวข้างต้น

2. กลุ่มตัวอย่างดำเนินการทดลองใช้คู่มือดังกล่าวในการประเมินการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 3 ระยะ คือ ก่อนเปิดภาคการศึกษา ระหว่างภาคการศึกษา และปลายภาคการศึกษา

3. หลังจากเสร็จสิ้นการใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยดำเนินการประเมินประสิทธิผลของคู่มือดังกล่าว โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และการยอมรับในคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบประเมินกลับคืน โดยสามารถเก็บแบบประเมินได้ครบทั้ง...คน (คิดเป็นร้อยละ 100)

5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่เก็บรวบรวมได้

6. จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผล ซึ่งสารสนเทศที่ได้จะแสดงถึงประสิทธิผลของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่างๆ ในระยะที่ 2 ดังนี้

1. การบรรณาธิกรารข้อมูล เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยสถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ และความถี่ ตอนที่ 2 รายการข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อคู่มือดังกล่าว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่ามัธยฐาน ซึ่งจะต้องมีค่า ≥ 3.5 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) จะต้องมีความ < 1.5 (กฤษณา คิตดี, 2547) โดยการแปลผลมีดังนี้

ค่ามัธยฐาน 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจด้านความถูกต้อง/ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้/ความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัธยฐาน 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจด้านความถูกต้อง/ความพึงพอใจด้านความถูกต้อง/ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้/ความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่ามัธยฐาน 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจด้านความถูกต้อง/ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้/ความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจด้านความถูกต้อง/ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้/ความเหมาะสมในระดับมาก

ค่ามัธยฐาน 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจด้านความถูกต้อง/ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้/ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

3. แบบสัมภาษณ์ผู้ทดลองใช้คู่มือการใช้มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการ

วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ ความถี่ คำร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการ ประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูใน ด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการ ประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นำเสนอเป็น 2 ตอน ได้แก่ (1) ผลการสังเคราะห์เอกสารการพัฒนา องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินผลแบบ มุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ (2) ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสารพัฒนา องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน ผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และ เกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครู ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นำเสนอ เป็น 2 ตอนได้แก่ (1) ผลการสังเคราะห์เอกสารการ พัฒนาองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผล

แบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ (2) ผลการพัฒนา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินผลแบบมุ่งผลการ ดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1.1 ผลการสังเคราะห์เอกสารและพัฒนา องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินผลแบบ มุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินผลแบบมุ่งผลการดำเนินงาน ของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า กรอบในการพัฒนาตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ด้านทรัพยากร (input) (2) ด้านกิจกรรมการดำเนินงาน (process) (3) ด้านผลผลิต (output) (4) ด้านผลลัพธ์ (outcome) และ (5) ด้านผลกระทบ (impact)

ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) ความพร้อมของครู มี 2 ตัว บ่งชี้ (2) ความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ มี 2 ตัวบ่งชี้ ด้านกิจกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ย่อย ได้แก่ (1) การวางแผน มี 3 ตัวบ่งชี้ (2) กระบวนการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 4 ตัวบ่งชี้ (3) กระบวนการ สรุปผลรวมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 2 ตัว บ่งชี้ ด้านผลผลิต ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย คุณภาพงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 3 ตัวบ่งชี้ ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนางานครู มี 1 ตัวบ่งชี้ (2) องค์ประกอบ

ที่ 2 การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มี 2 ตัวบ่งชี้ และด้านผลกระทบ ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ มาตรฐานการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

1.2 ผลการพัฒนาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินฯ

ผลการประชุมระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลการพัฒนาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน มีความเหมาะสมยอมรับได้ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผลการศึกษา เสนอให้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในบางประเด็น เกี่ยวกับ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน สรุปได้ว่า องค์ประกอบหลักใช้เป็นกรอบในการพัฒนา ตัวบ่งชี้แบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และด้านกระบวนการสรุปผลการวัดประเมินผล การเรียนรู้

1.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

ผลการประเมินความเหมาะสมของ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ตัวบ่งชี้หลักโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความรู้ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 6 การจัดทำแผนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 9 การวัดและประเมินผลเพื่อเตรียมความพร้อม ตรวจสอบความก้าวหน้า และการประเมินสรุปพร้อมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 19 คุณภาพของแบบสอบปลายภาค มีความเหมาะสมในระดับมาก

รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 ตำรา เอกสารความรู้ต่างๆ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 5 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 8 การสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 10 การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้ที่ครูใช้ผลการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานในด้านการวัดและประเมินผล และน้อยที่สุดคือ ตัวบ่งชี้ที่ 4 ข้อมูล/สารสนเทศงานด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มี นอกจากนี้ ยังพบว่า ตัวบ่งชี้หลักทุกตัวมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากแบบประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากแบบประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ควรกำหนดแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมของแต่ละตัวบ่งชี้ที่เป็นแนวทางให้กับผู้ประเมินในคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์และแนวทางการประเมินฯ หากเป็นไปได้ควรให้มีการแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่ เป็นต้น

1.5 ผลการพัฒนาคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินฯ

ผลการพัฒนาคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินฯ สรุปได้ว่าเนื้อหาและส่วนประกอบของคู่มือดังกล่าว ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์คู่มือ ประโยชน์คู่มือ ประโยชน์ที่จะได้รับ บทที่ 2 เนื้อหาและแนวทางการประเมิน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน

หลักการของการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระขององค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้ แนวทางการนำตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินไปใช้ บทที่ 3 รายละเอียดขององค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงาน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ รายละเอียดขององค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกิจกรรมการดำเนินงาน ด้านผลผลิต ด้านผลลัพธ์ และด้านผลกระทบ รวมทั้งสิ้น 20 ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน ข้อมูลประกอบการพิจารณา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาในการใช้ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน กำหนดการในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และภาคผนวก มีรายละเอียดเกี่ยวกับแบบบันทึกการสังเกต แบบบันทึกการศึกษาเอกสาร แบบสรุปรายงานผลการประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินประสิทธิผลคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินแบบมุ่งผลการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินประสิทธิผลคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ ประเมินจาก (1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ ใน 4 ด้าน ได้แก่ (2) ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคการใช้ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และการยอมรับในคู่มือดังกล่าวของผู้ทดลองใช้ในการประเมินฯ

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการ

ประเมินฯ พบว่า กลุ่มทดลองใช้มีความคิดเห็นต่อคู่มือด้านอรรถประโยชน์ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สารสนเทศที่ได้จากตัวบ่งชี้มาจากผู้ประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ ด้านความเป็นไปได้ พบว่า กลุ่มผู้ทดลองใช้มีความคิดเห็นต่อคู่มือดังกล่าว ด้านความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีรูปแบบ วิธีการ และผลการประเมินผลเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ ด้านความเหมาะสม พบว่า กลุ่มทดลองใช้มีความคิดเห็นต่อคู่มือดังกล่าว ด้านความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ คำเนื่งถึงสิทธิส่วนตัวของผู้รับและการใช้คู่มือ เกณฑ์การประเมินและแนวทางการประเมินผลฯ เคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ ด้านความถูกต้อง พบว่า กลุ่มทดลองใช้มีความคิดเห็นต่อคู่มือดังกล่าว ด้านความถูกต้องในระดับมากที่สุด ได้แก่ การลงข้อสรุปและผลการประเมินมีเหตุผลสนับสนุน

2.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาคำถามปลายเปิดจากแบบประเมินความคิดเห็นต่อคู่มือฯ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมจุดแข็ง จุดด้อย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเห็นว่า ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินมีครบถ้วนในทุกด้านของการประเมินการ

ดำเนินงานของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดให้ผู้ประเมินดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการประเมิน หรือมีการกำหนดให้มีผู้ประเมินมากกว่า 1 คน เพื่อให้การประเมินมีความยุติธรรม และเก็บข้อมูลได้อย่างละเอียดครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

2.3 ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการใช้ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ และการยอมรับในคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการประเมินฯ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทดลองใช้คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และแนวทางการประเมินฯ ที่ผู้วิจัย

พัฒนาขึ้น จำนวน 10 ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ความเป็นไปได้ พบว่า ตัวบ่งชี้บางตัว ผู้ประเมินอาจขาดความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ดังนั้น ควรมีนิยามปฏิบัติการในบางตัวบ่งชี้ อุปสรรคในการใช้คือระยะเวลา ควรมีการกำหนดระยะเวลาล่วงหน้าประมาณ 3 อาทิตย์ หรือมีจดหมายแจ้งผู้รับการประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร ควรใช้ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินในภาคเรียนที่ 1 เพื่อให้ผู้ประเมินสามารถติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของครูในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสม ไม่ขาดตอน

บรรณานุกรม

- พิสณู พงศ์ศรี. (2550). การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เทียมฝ่ายการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2541). คู่มือ การติดตามและประเมินโครงการพัฒนาในระดับจังหวัด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). **แนวทำคู่มือมาตรฐานประเมินผล เชื่อมลบบัญญาโรงเรียนปล่อยกตเกรด.** หนังสือพิมพ์มติชน (9 กุมภาพันธ์ 2552): 22.
- ศึกษาธิการ.กระทรวง. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ.กระทรวง. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สุวิมล ตีรกาพันธ์. (2550). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Canada International Development Agency (CIDA). (2008). **Presentation of the Amended Key Result-based Management Terms and Definitions: For the 2008 Result-based Management Policy Statement.** (online). Available from: [http://www.acdi-cida.gc.ca/INET/MAGES.NSF/vLUIImages/Results-basedManagement/\\$file/RBM_POLICY_STATEMENT_2008_COMPANION.pdf](http://www.acdi-cida.gc.ca/INET/MAGES.NSF/vLUIImages/Results-basedManagement/$file/RBM_POLICY_STATEMENT_2008_COMPANION.pdf).
- Organization for economic co-operation and development. (2007). **Glossary of Key Term in Evaluation and Result-based Management.** (online). Available <http://www.oecd.org/development/peer-reviews/2754804.pdf>